

سخنی کوتاه در باب کارآفرینی یا اشتغال

محسن اعتمادی^۱

رئیس پژوهشکده عمران، پژوهشگاه شاخص پژوه

مبحث اشتغال (Jobs & Employments) یکی از پیچیده ترین و پرسنلیتی دار است. بیشتر دولت هایی که پس از چند سال با عدم رأی مردم خود مواجه شده و سرنگون می شوند، علت عدم شکست آن ها عدم توانایی لازم در ایجاد اشتغال می باشد. با یک نگاه کوتاه و گذرا بر بافت جامعه می توان نتایج زیر را استنتاج نمود:

- ۱- پنج مبحث مهم شامل خورد و خوراک (یعنی رشته کشاورزی شامل هردو بخش نباتی و دامی)، دارو و درمان (یعنی رشته پزشکی)، رخت و لباس (یعنی رشته نساجی)، مسکن و سرپناه (یعنی رشته عمران) و امنیت داخلی و خارجی (یعنی رشته دفاع)، جزو نیازهای بیولوژیک انسان بوده و بدون هریک از آن ها امکان زندگی وجود نداشته و کمبود یا نبود هر یک تهدید مرگ به همراه دارند. بنابراین دولت ها می بایستی عمله سرمایه گذاری خود و ایجاد اشتغال را در این پنج بخش عمله انجام دهند. حتی اگر دولت تنها رشته عمران یا آبادگری را احیاء نماید و اهم سرمایه گذاری و اشتغال خود را در بخش ممکن مرکز کند، در این صورت به طور جانبی حدود شصت شغل دیگر نیز اتوماتیک احیاء خواهد شد.
- ۲- پس از تأمین مناسب خوراک، بهداشت، پوشان، مسکن و امنیت مردم، سرمایه گذاری دیگری که اهمیت درجه دو داشته و نیاز بیولوژیک نبوده بلکه نیاز سایکولوژیک بشر می باشد. مسئله تفریح و سرگرمی مردم است که اهم آن ها توریسم یا گردشگری است. در عین حال در بخش های سمعی بصری (نظیر سینما و تئاتر و...) نیز می توان سرمایه گذاری و به تبع آن تولید اشتغال یا کارآفرینی نمود.

- مجموعه اشتغال هایی وجود دارند که مترقبی یا کوتاه مدت می باشند. اهم آن ها تصادفات، آتش سوزی ها و یا خرابی سیستم ها می باشند که برای فرد مجری یا گروه مجری به طور موقت و آنی اشتغال ایجاد می کنند. لیکن، دراز مدت نمی توانند تداوم داشته باشند. همچنین حوادث طبیعی نظیر باد، زلزله، طوفان، آلودگی هوا و ... جزو همین گروه به حساب می آیند (حوادث غیرمترقبه).

- علاوه بر مباحث فوق مسئله آموزش و پرورش نوجوانان و جوانان از اهمیت بسیار بالایی برخوردار می باشد. زیرا سرمایه گذاری و تولید کارآفرینی در این زمینه به نوعی با آینده و رفاه جامعه در ارتباط بوده و در واقع زیر ساخت سه بخش فوق می باشد.

با توجه به مباحث فوق، دولتی در ایجاد شتغال متوازن موفق است که بتواند دارایی و درآمد خود را به تناسب در بخش های فوق سرمایه گذاری نماید و از این رهگذر برای اکثر شهروندان خود ایجاد کارآفرینی نماید. اگر این مهم بیشتر خواهد بود. در یک کلام خلاصه خرج صحیح امروز دخل وافر فردا را به همراه خواهد داشت. اگر امروز خرج به تناسب و عقلایی صورت گیرد، فردا دخل و دارایی نیز افزایش خواهد یافت. اگر امروز خرج ناعاقلانه و نامدبرانه صورت گیرد، فردا دخل کاهش یافته و اثر مستقیم آن بیکاری بود.

